

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

27 листопада 2019 р.

Київ

№ 772-р

Про результати розгляду справи
про державну допомогу
№ 500-26.15/48-19-ДД

За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу, надісланого листом Фінансового управління Уманської міської ради (вх. № 228-ПДД від 05.04.2019), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 04.06.2019 № 07/181-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/48-19-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи про державну допомогу № 500-26.15/48-19-ДД та подання з попередніми висновками у справі від 22.10.2019 № 500-26.15/48-19-ДД/ 458-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом б/д № 5533/0/90-18 (вх. № 228-ПДД від 05.04.2019) Фінансове управління Уманської міської ради відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 04.06.2019 № 07/181-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/48-19-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.
- (3) Листом від 04.06.2019 № 500-29/07-7205 Антимонопольним комітетом України було здійснено запит додаткової інформації.
- (4) Листом від 05.06.2019 № 290/02 (вх. № 5-01/6964 від 14.06.2019) Фінансовим управлінням Уманської міської ради надано додаткову інформацію.
- (5) Листом від 22.10.2019 № 500-29/08-13620 Антимонопольним комітетом України надіслано Фінансовому управлінню Уманської міської ради подання від 22.10.2019 № 500-26.15/48-19-ДД/458-спр про попередні результати розгляду справи.

- (6) Листом від 25.10.2019 № 558/02 (вх. № 5-01/12787 від 05.11.2019) Фінансове управління Уманської міської ради повідомило про відсутність пропозицій та зауважень на подання про попередні результати розгляду справи.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (7) Фінансове управління Уманської міської ради (далі – Надавач) (м. Умань, пл. Соборності, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 02317281).

2.2. Отримувач підтримки

- (8) Уманське комунальне підприємство «Уманьтеплокомуненерго» (далі – УКП «Уманьтеплокомуненерго») (м. Умань, вул. Тищика, 12-а, ідентифікаційний код юридичної особи 02082675).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (9) Забезпечення виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго» за кредитом Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО) для реалізації проекту «DemoUkraineDH -Умань».

2.4. Цілі надання державної допомоги

- (10) Забезпечення споживачів мікрорайону якісними та надійними послугами теплопостачання шляхом будівництва котельні з біопаливним котлом, встановлення ІТП, реконструкція квартальних, магістральних теплових мереж та закриття аварійної мережі.

2.5. Очікуваний результат

- (11) Споживачі мікрорайону вулиці Садова будуть забезпечені тепловою енергією аварійною тепловою мережею.
- (12) Впровадження проекту сприятиме скороченню споживання природного газу в цілому місті та забезпечить споживачів надійним та якісним теплопостачанням.

2.6. Форма підтримки

- (13) Гарантія.

2.7. Обсяг підтримки

- (14) Загальна сума – 27 420,00 тис. грн.

2.8. Підстава для надання підтримки

- (15) Проект рішення Уманської міської ради «Про надання гарантії Уманської міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго» за

кредитом Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО) для реалізації проекту» (далі – Програма).

2.9. Тривалість підтримки

(16) 7 років з моменту укладення договору.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

(17) Відповідно до пункту 15 статті 17 Бюджетного кодексу України державна допомога надається на 7 років, оскільки строк кредитного договору між УКП «Уманьтеплокомуненерго» і Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО) становить 7 років.

(18) Відповідно до умов Кредитного договору, зобов'язання отримувача державної допомоги сплатити Кредитору будь-яку суму, які періодично виникають за Кредитним договором, у тому числі зобов'язання отримувача державної допомоги повністю й остаточно повернути основну суму Кредиту, сплачувати проценти, винагороди, платежі й інші витрати Кредитора за Кредитним договором, забезпечуються місцевою гарантією міста, тому ця державна допомога не може бути менша ніж сума кредитного договору.

(19) Надавач державної допомоги безумовно гарантує належну й своєчасну сплату будь-якої непогашеної основної суми Кредиту, будь-яких процентів, нарахованих за Кредитом відповідно до умов Кредитного договору, будь-яких інших сум, які належать до виплати Принципалом НЕФКО відповідно до порядку, встановленого в Кредитному договорі, зокрема, всі прострочені проценти, збитки, витрати й інші суми, понесені НЕФКО у зв'язку з неналежним виконанням або невиконанням Принципалом своїх зобов'язань за Кредитним договором.

4. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА В ПРОЦЕСІ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(20) У ході розгляду справи Фінансовим управлінням Уманської міської ради листом від 05.06.2019 № 290/02 (вх. № 5-01/6964 від 14.06.2019) було надано наступну інформацію.

(21) Метою проекту, для реалізації якого планується залучити кредитні кошти міжнародної фінансової організації, є:

- реконструкція котельні на базі приміщення Центрального пункту зі встановленням біокотла потужністю 1,5 МВт, двох газових котлів потужністю 1,5 МВт та відповідного технологічного обладнання;
- виведення з експлуатації аварійної ділянки теплотраси довжиною 1,2 км та заміна 690 м теплотраси;
- встановлення індивідуальних теплових пунктів з погодним регулюванням у багатоповерхових житлових будинках міста та закладах бюджетної сфери територіальної громади міста Умань.

(22) Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО) (далі – НЕФКО) самостійно було обрано майбутнього позичальника – УКП «Уманьтеплокомуненерго». Містом жодних пропозицій щодо можливого альтернативного позичальника не надавалось.

- (23) У КП «Уманьтеплокомуненерго» зобов'язується сплачувати за рахунок міського бюджету плату за надання місцевої гарантії в розмірі однієї гривні за кожен місяць періоду дії гарантійної угоди за договором про надання місцевої гарантії, у рамках програми «DemoUkraineDH-Умань».
- (24) Безпосередньо НЕФКО запропоновано та визначено напрями реалізації спільного з містом проєкту, що буде закріплено першочергово в кредитному та інших договорах, які стосуватимуться проєкту та будуть укладені між КП «Уманьтеплокомуненерго» та НЕФКО, а також чітко контролюватимуться НЕФКО на всіх етапах реалізації проєкту, включаючи моніторинг та погодження закупівель комунальним підприємством у рамках проєкту, реалізацію робіт та виконання укладених у рамках проєкту договорів.
- (25) За інформацією надавача, У КП «Уманьтеплокомуненерго» здійснює господарську діяльність:
- з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії);
 - постачання теплової енергії;
 - транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами.
- (26) У КП «Уманьтеплокомуненерго» отримало ліцензії на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії в межах міста Умань у 2012 році № 041796, № 041797, № 041798. У 2017 році постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, № 257 від 07.03.2017 ліцензії переоформлено на безстрокові.
- (27) У КП «Уманьтеплоенерго» є суб'єктом природної монополії за № 17 зведеного Переліку суб'єктів природних монополій по Черкаській області в частині діяльності з транспортування теплової енергії.
- (28) Встановленими тарифами для У КП «Уманьтеплокомуненерго» покриваються всі витрати. Власними надходженнями за 2018 рік покриваються 100 % витрат за всіма видами діяльності.
- (29) Розподіл державної підтримки за видами діяльності:
- виробництво теплової енергії – 13 500 000,00 грн;
 - транспортування теплової енергії – 10 650 000 грн;
 - постачання теплової енергії – 3 270 000,00 грн.
- (30) Механізм компенсації та параметри для розрахунку для перегляду компенсації за надання послуг із виробництва, постачання теплової енергії передбачений постановою КМУ № 869 від 01.06.2011, зі змінами, внесеними постановою КМУ № 291 від 03.04.2019.
- (31) Заходами щодо уникнення та повернення надмірної компенсації передбачено проведення перевірки відділом аудиту Уманської міської ради з періодичністю один раз на два роки.

- (32) Структура скоригованого одноставкового тарифу на теплову енергію для населення УКП «Уманьтеплокомуненерго» наведено в таблицях 1 та 2:

Таблиця 1

№	Назва показника	Для абонентів житлових будинків з будинковими та квартирними приладами обліку теплової енергії	Для абонентів житлових будинків без будинкових та квартирних приладів обліку теплової енергії
		грн/Гкал	грн/ м ² на рік
1.	Собівартість власної теплової енергії, врахована у встановлених тарифах на теплову енергію для потреб населення	1575,59	228,176
2.	Витрати на утримання абонентської служби, у тому числі:	13,952	2,020
2.1	Витрати на оплату праці	11,436	1,656
2.2	Внески на соціальні заходи	2,516	0,364
2.3	Інші витрати абонентської служби	0,000	0,000
3.	Витрати з проведення періодичної перевірки, обслуговування	x	x
4.	Витрати на придбання води на послуги з централізованого постачання гарячої води	x	x
5.	Решта витрат, крім послуг банку	9,479	1,373
6.	Собівартість послуг без урахування послуг банку	1599,021	231,570
7.	Розрахунковий прибуток, усього, у т. ч.:	0,000	0,000
7.1	прибуток у тарифі на теплову енергію для потреб населення	0,000	0,000
7.2	прибуток на послугу, усього, у т. ч.:	0,000	0,000
	чистий прибуток	0,000	0,000
	податок на прибуток	0,000	0,000
8	Послуги банку	12,895	1,867
9	Повна собівартість послуг з урахуванням послуг банку	1611,92	233,44
10	Вартість послуг	x	x
11	Встановлений тариф на послуги, у т. ч. на послугу з централізованого опалення:	1611,92	233,44
11.1	вартість теплової енергії	1575,59	228,18
11.2	решта складових тарифу	36,33	5,26
12.	Встановлений тариф на послуги з ПДВ	1934,30	280,12
13	Встановлений тариф на послугу з централізованого опалення, грн./м.кв за місяць протягом опалювального періоду, з ПДВ	x	47,40
14	Встановлена тривалість опалювального періоду	179	179

Таблиця 2

Найменування показників	Встановлений тариф	
	тис. грн	грн./Гкал
Повна собівартість, у т. ч.:	134 776,18	1575,59
витрати на паливо, у т. ч.:	100 573,20	1175,76
природний газ	98 928,35	1156,53
вугілля	1 644,85	19,23
електроенергія	13 067,16	152,76
оплата праці	12 499,70	146,13
нарахування на заробітну плату	2 749,94	32,15
амортизаційні відрахування	1 355,87	15,85
поточний ремонт	1 906,55	22,29
послуги сторонніх організацій	946,62	11,07
пально-мастильні матеріали	474,33	5,55
інші витрати	1 202,81	14,06
Вартість теплової енергії за відповідним тарифом	134 776,18	1575,59
Розрахунковий прибуток, у т. ч.:	0	0,00
податок на прибуток	0	0,00
на розвиток виробництва	0	0,00
Тариф на теплоенергію, грн/Гкал (без ПДВ)		1575,59
Тариф на теплоенергію, грн/Гкал (з ПДВ)		1890,71
Обсяг реалізації теплової енергії власним споживачам, тис/Гкал	85,539	
Рівень рентабельності	0	0

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

5.1. Ознаки державної допомоги

- (33) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (34) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (35) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони

застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

- (36) Відповідно до пункту 187 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Повідомлення) заходи з підтримки, яка надається державою, вважаються такими, що спотворюють конкуренцію або загрожують спотворенням конкуренції, коли вони покращують конкурентну позицію їх отримувача порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які є його конкурентами. На практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні, передбаченому статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу, існує тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція.

5.2. Сфера природної монополії

- (37) Відповідно до статті 1 Закону України «Про теплопостачання»:
- сфера теплопостачання - сфера діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії споживачам;
 - теплова енергія - товарна продукція, що виробляється на об'єктах сфери теплопостачання для опалення, підігріву питної води, інших господарських і технологічних потреб споживачів, призначена для купівлі-продажу.
- (38) Відповідно до статті 9 Закону України «Про теплопостачання» до засад державного управління у сфері теплопостачання належить, зокрема, забезпечення надійності теплопостачання як одного з необхідних елементів безпеки людини.
- (39) Згідно зі статтею 6 Закону України «Про теплопостачання» до принципів державної політики у сфері теплопостачання належить, зокрема:
- забезпечення енергетичної безпеки держави;
 - державна підтримка та стимулювання у сфері теплопостачання;
 - забезпечення прав та інтересів споживачів.
- (40) Відповідно до статті 8 Закону України «Про теплопостачання» державна підтримка у сфері теплопостачання надається відповідно до обсягів коштів, передбачених законом про Державний бюджет України та місцевими бюджетами на відповідний рік, а також коштів на проведення науково-дослідних робіт з удосконалення систем теплопостачання та енергозбереження.
- (41) Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (42) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії» суміжний ринок – товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (43) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» транспортування теплової енергії належить до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.

5.3. Послуги, що становлять загальний економічний інтерес

- (44) Згідно з пунктом 14 частини першої статті 1 Закону послуги, що становлять загальний економічний інтерес (далі – ПЗЕІ) – послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.
- (45) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.
- (46) Постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 № 420 «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес» затверджено перелік послуг у сфері надання житлово-комунальних послуг, а саме:
- послуги з централізованого опалення, **послуги з постачання теплової енергії;**
 - послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання гарячої води;
 - послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого водопостачання;
 - послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), послуги з централізованого водовідведення;
 - послуги з вивезення побутових відходів, послуги з поводження з побутовими відходами.
- (47) Відповідно до статті 1 Закону України «Про тепlopостачання» постачання теплової енергії (тепlopостачання) - господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору.
- (48) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про тепlopостачання» визначено, що до об'єктів у сфері тепlopостачання належать теплогенеруючі станції чи установки, теплові електростанції, теплоелектроцентралі, котельні, когенераційні установки, теплові мережі, які призначені для виробництва і транспортування теплової енергії, а також об'єкти та споруди, основне і допоміжне обладнання, що використовуються для забезпечення безпечної та надійної експлуатації теплових мереж.
- (49) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони

застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

- (50) Згідно з пунктом «с» додатка XXIII до розділу 10 Угоди послуги загального економічного інтересу визначені як «економічна діяльність, яку органи влади визначають як особливо важливу для громадян, і яка не може здійснюватися (або могла б здійснюватися за інших умов) без державного втручання. Така діяльність повинна виявляти особливий характер порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності».
- (51) Згідно зі статтею 263 (4) Угоди Сторони протягом п'яти років з дати набрання чинності Угодою мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є вповноваженим на надання послуг, що мають загальний економічний інтерес, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг у будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або усіма послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншого боку, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;
 - повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку - обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.
- (52) Відповідно до статті 262 (4) Угоди підприємства уповноважені надавати послуги, що мають загальний економічний інтерес, або такі, які мають характер прибуткової монополії, підпорядковуються правилам, що містяться в цій частині, в тій мірі, в якій застосування цих правил юридично або фактично не перешкоджає виконанню окремих завдань, визначених для них. Розвиток торгівлі не має зазнавати впливу настільки, наскільки це суперечитиме інтересам Сторін.
- (53) Статтею 14 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Договір ЄС) регламентовано, що Європейський Союз та держави-члени, кожен у межах своїх повноважень повинен дбати про те, щоб підприємства, які надають послуги загального економічного інтересу, функціонували на базі таких принципів і в таких умовах, зокрема економічного та фінансового характеру, які дозволять їм виконувати свої завдання.
- (54) Відповідно до статті 106 Договору ЄС підприємства, які здійснюють послуги загального економічного інтересу, підпорядковуються правилам конкуренції в таких межах, в яких застосування цих правил не перешкоджає виконанню, юридично або фактично дорученого, їм спеціального завдання.

- (55) Згідно зі статтею 106 (2) Договору ЄС, підприємства, яким доручено надавати ПЗЕІ, є підприємствами, на які покладаються «особливі завдання». Загалом, покладання «конкретного завдання щодо надання публічних послуг» на підприємство означає пропозицію послуг, які, якщо розглядати їх з урахуванням власних комерційних інтересів, підприємство не надаватиме взагалі або не надаватиме в тому ж обсязі або за тих самих умов, застосовуючи критерій загального інтересу, держави-члени можуть покладати особливі зобов'язання на підприємства щодо надання таких послуг. Отже, Комісія вважає, що не буде доцільним застосування визначення як ПЗЕІ до послуги, яка вже надана або може бути надана на задовільному рівні щодо таких умов, як ціна, об'єктивні характеристики якості, безперервність та доступ до послуги, підприємствами, які працюють за звичайних ринкових умов. Комісія також вважає, що послуги, які визначаються як ПЗЕІ, повинні бути адресовані громадянам або бути в інтересах суспільства в цілому.
- (56) У своєму рішенні від 24.07.2003 № 280/00 у справі Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH Європейський Суд (далі – Рішення у справі Альтмарк) визнав, що компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням ПЗЕІ, **не є державною допомогою** у значенні статті 107 Договору, **за умови, що задовольняються чотири сукупних критерії:**
- суб'єкт господарювання має чітко визначені зобов'язання надавати громадські послуги (обслуговувати населення);
 - параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;
 - компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, понесених суб'єктом господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема, компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається в підприємства, та розумного рівня прибутку;
 - якщо суб'єкт господарювання, який виконує зобов'язання щодо надання публічної послуги, не обирається відповідно до процедури публічних закупівель, яка б дозволила відібрати учасника, здатного надавати ці послуги з найменшими витратами для громади, необхідний рівень компенсації визначається на підставі аналізу витрат, які були б понесені типовим суб'єктом господарювання, добре керованим та належним чином забезпеченим відповідними активами.
- (57) Відповідно до пункту 3 Повідомлення Комісії ЄС щодо застосування правил державної допомоги Європейського Союзу до компенсації, наданої на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес 2012/C 8/02 (далі – Повідомлення Комісії), метою цього Повідомлення є роз'яснення ключових концепцій, що лежать в основі застосування правил державної допомоги до компенсації за послуги, що становлять загальний економічний інтерес.
- (58) Відповідно до пункту 43 Повідомлення на думку Суду, коли державний захід підтримки розглядається як компенсація за надання послуг, що надаються підприємствами-одержувачами на виконання зобов'язань з надання громадських послуг, **ці підприємства не користуються реальною економічною перевагою**, та таким чином цей захід не впливає на конкурентну позицію порівняно з конкуруючими суб'єктами, отже, на такий

захід не поширюється дія, відтак цей захід не впливає на їх застосування статті 107 (1) Договору. Однак для того щоб така компенсація не була визнана державною допомогою, необхідно виконати ряд умов.

- (59) Пунктами 45 – 46 Повідомлення Комісії, концепція щодо самого поняття ПЗЕІ постійно розвивається і залежить, зокрема, від потреб громадян, технологічних та ринкових змін, соціальних та політичних переваг. За відсутності спеціальних правил Європейського Союзу щодо визначення послуги як ПЗЕІ держави-члени мають широкі дискреційні можливості у визначенні кожної конкретної послуги як ПЗЕІ та надання компенсації постачальнику такої послуги.
- (60) Повідомленням Комісії також встановлено детальні правила, якими буде задовольнятися кожен із критеріїв, передбачений Рішенням у справі Альтмарк.
- (61) Так, відповідно до **першого критерію** Рішення у справі Альтмарк передбачено покладання на суб'єкта господарювання зобов'язань із наданням ПЗЕІ, які мають бути чітко визначені.
- (62) Пунктом 52 Повідомлення передбачено, що покладення зобов'язання з надання ПЗЕІ повинно бути виражено актом, який залежно від особливостей законодавства держави-члена може мати законодавчий або регуляторний характер, або виражатись у формі договору. Грунтуючись на підході Комісії, у такому акті повинно, як мінімум, бути визначено:
- зміст і тривалість зобов'язань із надання ПЗЕІ;
 - назва суб'єкта господарювання і, де це необхідно, територія, на яку поширюються його послуги;
 - характер будь-яких виключних або спеціальних прав, які було надано державним органом влади суб'єкту господарювання щодо ПЗЕІ;
 - методику розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації;
 - механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації.
- (63) Зміст **другого критерію** Рішення у справі Альтмарк розкрито в розділі 3.4 Повідомлення Комісії.
- (64) Так пунктами 54 – 55 Повідомлення передбачено, що методика, за якою розраховується розмір компенсації, повинна бути визначена заздалегідь об'єктивним та прозорим способом з метою уникнення надання суб'єкту господарювання економічних переваг порівняно з конкуруючими суб'єктами та необхідність попереднього встановлення цієї методики не означає, що компенсація повинна вираховуватись відповідно до певної формули, важливим є виключно те, щоб із самого початку було очевидно, яким способом компенсація буде розраховуватись.
- (65) Пунктом 57 Повідомлення Комісії визначено, що у випадку якщо обґрунтований прибуток є частиною компенсації, методика розрахунку такого прибутку повинна бути передбачена в акті, який передбачає покладення зобов'язань із надання ПЗЕІ.
- (66) Стосовно **третього критерію** Рішення у справі Альтмарк згідно з яким компенсація не повинна бути надмірною з урахуванням відповідного доходу та обґрунтованого прибутку за виконання ПЗЕІ, Повідомленням передбачено, що обґрунтований прибуток визначається як норма рентабельності постійного капіталу протягом усього періоду дії

договору про надання ПЗЕІ, яку запросив би типовий суб'єкт господарювання з метою прийняття рішення щодо надання ПЗЕІ, протягом визначеного періоду з урахуванням рівня ризику, що визначається залежно від сфери надання таких послуг.

- (67) Згідно з **четвертим критерієм**, передбаченим Рішенням у справі Альтмарк, компенсація, що надається, повинна бути або результатом процедури публічних закупівель, яка б дозволила обрати пропозицію з найнижчою ціною за надання таких послуг, або за результатами аналізу витрат, які поніс би типовий суб'єкт господарювання під час надання таких послуг.
- (68) Пунктом 75 Повідомлення передбачено, що якщо держава-член може показати, що структура витрат підприємства, на яке покладено зобов'язання з надання ПЗЕІ, відповідає структурі середніх витрат подібних (типових) підприємств у відповідному секторі, сума компенсації, яка дозволить підприємству покрити свої витрати, включаючи розумний прибуток, відповідає четвертого критерію Рішення у справі Альтмарк.

5.4. Вимоги (критерії допустимості) компенсації витрат, пов'язаних із послугою з виробництва та постачання теплової енергії для потреб споживачів

- (69) У разі, **коли критеріїв Altmark не дотримано**, застосовується рішення Комісії ЄС про застосування частини 2 статті 106 Договору про функціонування Європейського Союзу до державної допомоги у вигляді компенсації за обслуговування населення, що надається певним суб'єктам господарювання, які несуть відповідальність за надання послуг загального економічного значення (2012/21/ЄС) (далі – Рішення).
- (70) Рішення встановлює умови, за яких державна допомога у вигляді компенсації за обслуговування населення, яка надається певним суб'єктам господарювання, що несуть відповідальність за надання послуг загального економічного значення, вважається сумісною з внутрішнім ринком і звільняється від зобов'язання з повідомлення, що передбачене в частині 3 статті 108 Договору.
- (71) Частиною першою статті 2 Рішення визначено, що Рішення застосовується до державної допомоги у вигляді компенсації за обслуговування населення, яка надається суб'єктам господарювання, що несуть відповідальність за надання послуг загального економічного значення, як зазначається в частині 2 статті 106 Договору, що підпадає під одну з наступних категорій, зокрема, компенсація, що не перевищує щорічної суми в розмірі 15 мільйонів євро, для надання послуг загального економічного значення в галузях, що не стосуються перевезень і транспортної інфраструктури;
- (72) Згідно з частиною другою статті 2 Рішення, це Рішення застосовується тільки якщо період, протягом якого суб'єкт господарювання несе відповідальність за надання послуг загального економічного значення, не перевищує 10 років.
- (73) Відповідно до статті 4 Рішення зобов'язання щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, **повинно містити:**
- зміст і тривалість зобов'язань щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес;
 - назву суб'єкта господарювання і, де це необхідно, територію, на яку поширюються його послуги;
 - характер будь-яких виключних або спеціальних прав, які було надано державним органом влади суб'єкту господарювання щодо ПЗЕІ;

- методика розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації;
- механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації;
- посилання на рішення або сукупність рішень, де визначено зазначені зобов'язання.

(74) Статтею 5 Рішення встановлено, що сума компенсації не повинна перевищувати необхідне для покриття собівартості виконання зобов'язання з обслуговування населення, включаючи обґрунтований прибуток.

(75) Витрати, які беруться до уваги, становлять усі витрати на надання послуги загального економічного значення. Вони розраховуються на основі загальноприйнятих принципів розрахунку витрат, таким чином:

- якщо діяльність відповідного суб'єкта господарювання полягає виключно в наданні послуги загального економічного значення, враховуються усі його витрати;
- якщо суб'єкт господарювання також веде діяльність, що не підпадає під сферу застосування послуги загального економічного значення, враховуються виключно витрати, що стосуються послуги загального економічного значення;
- витрати, що стосуються послуги загального економічного значення, можуть включати усі прямі витрати на надання послуги загального економічного значення і належну частину витрат, що є спільними для послуги загального економічного значення та іншої діяльності;
- витрати, пов'язані з інвестиціями, особливо, що стосується інфраструктури, можуть, якщо необхідно, враховуватись для надання послуги загального економічного значення.

(76) Згідно зі статтею 6 Рішення надавачі державної допомоги гарантують, що компенсація, виплачена за надання послуги загального економічного значення, відповідає вимогам, встановленим у цьому рішенні, і, зокрема, що суб'єкт господарювання не отримує компенсації, яка перевищує суму, встановлену відповідно до статті 5. Вони проводять регулярні перевірки або забезпечують проведення таких перевірок щонайменше кожні 3 роки протягом періоду таких повноважень та наприкінці такого періоду.

(77) Якщо суб'єкт господарювання отримав компенсацію, що перевищує суму, встановлену відповідно до статті 5, держава-член вимагає від відповідного суб'єкта господарювання повернення будь-якої отриманої надлишкової компенсації. Якщо сума надлишкової компенсації не перевищує 10 % суми середньої річної компенсації, така надлишкова компенсація може переноситись на наступний період і вираховуватись із суми компенсації, що сплачуватиметься за такий період.

6. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

6.1. Сфера природної монополії

6.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

(78) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації,

придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

- (79) УКП «Уманьтеплокомуненерго», якому надається державна підтримка, є **суб'єктом господарювання**, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що здійснює господарську діяльність з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.

6.1.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (80) Надання державної гарантії для забезпечення повного виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго» за кредитом (позикою) НЕФКО, включаючи зобов'язання щодо погашення основної суми, відсотків, комісій та інших платежів за запозиченням, є **ресурсом держави** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (81) Плата за надання місцевої гарантії встановлюється в розмірі однієї гривні у місяць на весь термін дії укладеного Договору гарантії відповідно до пункту 6 проекту рішення Уманської міської ради «Про надання гарантії Уманської міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго» за кредитом Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО) для реалізації проекту «DemoUkraineDN – Умань» у місті Умань Черкаської області.
- (82) Підтримка спрямована на часткове фінансування витрат отримувача, який частково звільняється від звичайних витрат, які б здійснював суб'єкт господарювання, що провадить аналогічну господарську діяльність – **із транспортування теплової енергії**.
- (83) Відповідно до пункту 2.1.2 Повідомлення Комісії про застосування статей 87 та 88 Договору ЄС до державної допомоги в формі гарантій (2000/С 71/07) перевагою державної гарантії є підтримання державою ризику, об'єднаного з гарантією. За цей ризик мала б, звичайно, отримуватися винагорода як відповідна премія. Коли держава відмовляється від такої премії це одночасно є **перевагою** для підприємства та відрахуванням до державних коштів.

6.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (84) Сфера природної монополії передбачає відсутність конкуренції на відповідному ринку внаслідок технологічних особливостей виробництва. Однією з умов, за якої державна підтримка буде державною допомогою, – підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (85) На ринку надання послуг із транспортування теплової енергії в місті Умань в УКП «Уманьтеплокомуненерго» **відсутні конкуренти**.
- (86) З огляду на зазначене, надання державної підтримки УКП «Уманьтеплокомуненерго», як суб'єкту природної монополії в частині транспортування теплової енергії, **не загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції**.

6.1.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (87) Враховуючи викладене, повідомлена підтримка (фінансування), що надається у формі місцевої гарантії для забезпечення повного виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго», **що є суб'єктом природної монополії із транспортування теплової енергії** за кредитом з Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО) для реалізації проєкту «DemoUkraineDN-Умань», обсягом 10 650,00 тис. гривень, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6.2. Послуги, що становлять загальний економічний інтерес

6.2.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (88) УКП «Уманьтеплокомуненерго», якому надається державна підтримка, **є суб'єктом господарювання** у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що здійснює господарську діяльність з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.

6.2.2 Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (89) Надання державної гарантії для забезпечення повного виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго», за кредитом (позикою) НЕФКО, включаючи зобов'язання щодо погашення основної суми, відсотків, комісій та інших платежів за запозиченням **є ресурсом держави** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6.2.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції

- (90) Підтримка спрямована на часткове фінансування витрат отримувача, який частково звільняється від звичайних витрат, яких зазнав би суб'єкт господарювання, що провадить аналогічну господарську діяльність – із виробництва та постачання теплової енергії за звичайних ринкових умов, тобто без втручання держави.
- (91) Відповідно до статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на будь-яку підтримку господарської діяльності, пов'язаної, зокрема, з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.
- (92) Компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням послуг, що становлять ПЗЕІ, не є державною допомогою у значенні статті 107 Договору, за умови, що задовольняються чотири сукупних критерії Altmark:

- *суб'єкт господарювання має чітко визначені зобов'язання надавати громадські послуги (обслуговувати населення).*

Фінансове управління Уманської міської ради надало інформацію щодо ліцензій на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії в межах міста Умань в 2012 році № 041796, № 041797, № 041798. У 2017 році постановою Національної

комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг № 257 від 07.03.2017 (далі – Постанова НКРЕКП)Ю ліцензії переоформлено на безстрокові. Відповідно до Постанови НКРЕКП УКП «Уманьтеплокомуненерго» має право провадження господарської діяльності із виробництва теплової енергії, провадження господарської діяльності із транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, провадження господарської діяльності із постачання теплової енергії. При цьому в Комітеті відсутня така інформація:

- *параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;*
 - *компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, яких зазнає суб'єкт господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема, компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається у підприємства, та розумного рівня прибутку;*
 - *якщо суб'єкт господарювання, який надає послуги, обирається не шляхом проведення конкурентної процедури публічних закупівель, яка б дозволила обрати пропозицію з найнижчою ціною за надання таких послуг, тоді рівень компенсації визначається, ґрунтуючись на аналізі витрат, які є типовими для суб'єкта господарювання, який зміг би надавати такі послуги, з урахуванням відповідного доходу та обґрунтованого прибутку.*
- (93) Отже, Фінансове управління Уманської міської ради не надало достатніх обґрунтувань того, що компенсацію на надання послуг, які становлять загальний економічний інтерес, було визначено заздалегідь об'єктивним і прозорим способом, що вона є обґрунтованою, тобто не перевищує суми, необхідної для покриття чистої фінансової різниці між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами суб'єкта господарювання від надання ПЗЕІ, з урахуванням розумного рівня прибутку. Так, відсутній опис механізму визначення компенсації та параметрів для розрахунку, опис заходів щодо уникнення та повернення будь-якої надмірної компенсації.
- (94) Враховуючи викладене, **чотири сукупних критерії Altmark кумулятивно не дотримано.**
- (95) Отже, державна підтримка для здійснення заходів щодо часткової компенсації витрат на надання послуг з міста Умані, **не може вважатися компенсацією обґрунтованих витрат на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, відповідно до частини другої статті 3 Закону.**
- (96) Якщо критеріїв Altmark не дотримано, для проведення відповідної оцінки застосовуються положення Рішення Європейської комісії від 20.12.2011 та Рамкове повідомлення щодо ПЗЕІ.
- (97) Надання Уманською міською радою місцевої гарантії за кредитними зобов'язаннями для УКП «Уманьтеплокомуненерго», **створює переваги УКП «Уманьтеплоенерго» в частині виробництва та постачання теплової енергії, як наслідок загрожує або загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції.**

6.2.4. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (98) Враховуючи викладене, повідомлена підтримка у формі місцевої гарантії для забезпечення повного виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго», за кредитом (позикою) НЕФКО обсягом 16 770,00 тис. грн, включаючи зобов'язання щодо погашення основної суми, відсотків, комісій та інших платежів за запозиченням відповідно проєкту рішення Уманської міської ради «Про надання гарантії Уманської міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго» на здійснення послуг із виробництва та постачання теплової енергії є державною допомогою у розумінні Закону.

7. РЕЗУЛЬТАТИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ № 500-26.15/48-19-ДД

7.1. Віднесення послуги із транспортування теплової енергії для потреб споживачів на території міста Умань до сфери природної монополії

- (99) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» централізоване водопостачання та водовідведення, транспортування теплової енергії належать до сфери регулювання цього Закону.
- (100) Відповідно до статті 1 Закону України «Про теплопостачання» транспортування теплової енергії - господарська діяльність, пов'язана з передачею теплової енергії (теплоносія) за допомогою мереж на підставі договору.
- (101) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про теплопостачання», теплотранспортуюча організація - суб'єкт господарської діяльності, який здійснює транспортування теплової енергії.
- (102) Згідно зі статтею 8 Закону України «Про природні монополії» до предмета державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій належать ціни (тарифи) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (103) Комунальне підприємство «Уманьтеплокомуненерго» займає монопольне становище із транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами. Ця інформація засвідчена у Зведеному переліку суб'єктів природних монополій на 30.04.2019 за № 17 у Черкаській області.

7.2. Віднесення послуги із виробництва та постачання теплової енергії для потреб споживачів на території міста Умань до державної допомоги у формі компенсації витрат за надання ПЗЕІ

- (104) Відповідно до визначення ПЗЕІ, наведеного в Законі, до ПЗЕІ можуть бути віднесені послуги, які відповідають таким умовам:
- пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян;
 - не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.
- (105) Роз'яснення термінів, що використовуються в частині другій глави 10 Угоди про асоціацію, наведено в додатку XXIII до глави 10 Угоди про асоціацію. Пунктом «с» додатка XXIII визначено, що термін «послуги, що становлять загальний економічний інтерес» визначає економічну діяльність, яку органи державної влади визначають як

таку, що має особливу важливість для громадян і яка не могла б здійснюватися (або здійснювалася б за інших умов) у разі відсутності державного втручання. Ця діяльність має особливі характеристики порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності.

- (106) Відповідно до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (107) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до житлово-комунальних послуг належать, зокрема, комунальні послуги – послуги з постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами.
- (108) Разом з тим одним із принципів державної політики у сфері тепlopостачання, закріплених у статті 6 Закону України «Про тепlopостачання», є принцип державної підтримки та стимулювання у сфері тепlopостачання, яка надається відповідно до обсягів коштів, передбачених законом про Державний бюджет України та місцевими бюджетами на відповідний рік.
- (109) На підставі наведеного, а також інформації та документів, отриманих під час розгляду справи, отримувач підтримки – УКП «Уманьтеплокомуненерго» здійснює діяльність із виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.
- (110) З урахуванням визначення в пункті 14 статті 1 Закону та відповідного тлумачення в актах законодавства ЄС поняття ПЗЕІ, здійсненого відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, послуги з виробництва та постачання теплової енергії в місті Умань можуть бути віднесені надавачем до послуг, що становлять загальний економічний інтерес.
- (111) Разом з тим послуги, які надає УКП «Уманьтеплокомуненерго» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 № 420 «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес» віднесено до ПЗЕІ.

7.3. Відповідність компенсації витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із ПЗЕІ, критеріям Рішення Комісії від 20 грудня 2011 року 2012/21 / ЄС

- (112) Згідно зі статтею 2 Рішення Комісії від 20 грудня 2011 року 2012/21 / ЄС положення цього рішення застосовується до державної допомоги у формі компенсації витрат, за надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, як зазначено у статті 106 (2) ДФЕС, та повинно відповідати наступним критеріям, зокрема, щорічна сума компенсації не повинна перевищувати 15 млн. євро.
- (113) Відповідно до статті 4 Рішення Комісії від 20 грудня 2011 року 2012/21 / ЄС зобов'язання щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес повинно містити:

- зміст і тривалість зобов'язань щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес;
- назва суб'єкта господарювання і, де це необхідно, територія, на яку поширюються його послуги;
- характер будь-яких виключних або спеціальних прав, які було надано державним органом влади суб'єкту господарювання щодо ПЗЕІ;
- методику розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації;
- механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації;
- посилання на рішення або сукупність рішень де визначено зазначені зобов'язання.

(114) Відповідно до матеріалів справи № 500-26.15./48-19-ДД Надавачем не дотримано наступні критерії визначені статтею 4 Рішення, а саме, не визначено:

- методику розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації;
- механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації.

(115) Листом Комітету від 22.10.2019 № 500-29/08-13620 було надіслано копію подання з попередніми висновками № 500-26.15/48-19-ДД/458-спр від 22.10.2019.

(116) Листом від 25.10.2019 № 558/02 (вх. № 5-01/12787 від 05.11.2019) Фінансове управління Уманської міської ради повідомило про відсутність зауважень та заперечень, разом з тим повідомило наступне:

- опис механізму компенсації за надання УКП «Уманьтеплокомуненерго» послуг загального економічного інтересу визначаються відповідно до пунктів 3.1 – 3.5 розділу 3 додатку до проекту рішення Уманської міської ради «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених в міському бюджеті м. Умань для надання фінансової підтримки на покриття збитків від основної діяльності УКП «Уманьтеплоенерго»;
- заходи щодо уникнення та повернення фінансової підтримки, у випадку надання надмірної компенсації за надання УКП «Уманьтеплокомуненерго» послуг загального економічного інтересу визначаються відповідно до пунктів 3.6 – 3.9 розділу 3 додатку до Проекту рішення Уманської міської ради «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених в міському бюджеті м. Умань для надання фінансової підтримки на покриття збитків від основної діяльності УКП «Уманьтеплоенерго».

(117) Отже, компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням послуг, що становлять ПЗЕІ, не є державною допомогою у значенні статті 107 Договору, за умови, що задовольняються чотири сукупних критерії Altmark:

- *зміст і тривалість зобов'язань щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес;*
- *назва суб'єкта господарювання і, де це необхідно, територія, на яку поширюються його послуги;*
- *характер будь-яких виключних або спеціальних прав, які було надано державним органом влади суб'єкту господарювання щодо ПЗЕІ.*

Фінансове управління Уманської міської ради надало інформацію щодо ліцензій на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії в межах міста Умань в 2012 році № 041796, № 041797, № 041798. В 2017 році постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг № 257 від 07.03.2017 (далі – Постанова НКРЕКП) ліцензії переоформлено на безстрокові. Відповідно до Постанови НКРЕКП УКП «Уманьтеплокомуненерго» має право провадження господарської діяльності із виробництва теплової енергії, провадження господарської діяльності із транспортування теплової енергії

магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, провадження господарської діяльності із постачання теплової енергії.

- *Методика розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації:*

Відповідно до пунктів 3.1 – 3.5 додатку до Проекту рішення Уманської міської ради «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених в міському бюджеті м. Умань для надання фінансової підтримки на покриття збитків від основної діяльності УКП «Уманьтеплоенерго» (далі – Проект Порядку), обсяг фінансової підтримки УКП «Уманьтеплокомуненерго» визначається як різниця між доходами та витратами від основної діяльності за звітний період. При цьому, розмір фінансової підтримки не може бути більшим за суму збитків від діяльності підприємства в цілому за мінусом витрат, які не підлягають відшкодуванню.

- *Механізм щодо уникнення і повернення надмірної компенсації:*

Відповідно до пунктів 3.6 – 3.9 додатку до проекту Порядку, якщо у звітному періоді, з урахуванням суми отриманої з міського бюджету м. Умань фінансової підтримки на покриття збитків від основної діяльності, УКП «Уманьтеплокомуненерго» отримало прибуток відповідно до Ф.№2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», то у наступному за звітним кварталом сума фінансової підтримки за плановими розрахунками Підприємства зменшується на суму отриманого прибутку. В разі, якщо за підсумками року разом із сумою наданої фінансової підтримки згідно з Ф.№2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» УКП «Уманьтеплокомуненерго» отримало прибуток, то фінансова підтримка в сумі отриманого прибутку підлягає поверненню до міського бюджету м. Умань в I кварталі наступного року.

(118) Враховуючи надану надавачем інформацію, у разі затвердження Проекту рішення Уманської міської ради «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених в міському бюджеті м. Умань для надання фінансової підтримки на покриття збитків від основної діяльності УКП «Уманьтеплоенерго», **критерії визначенні статтею 4 Рішення Комісії від 20 грудня 2011 року 2012/21 / ЄС буде дотримано у разі прийняття Уманською міською радою проекту рішення «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених в міському бюджеті м. Умань для надання фінансової підтримки на покриття збитків від основної діяльності УКП «Уманьтеплоенерго».**

Враховуючи викладене, державна підтримка у формі місцевої гарантії для забезпечення повного виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго», за кредитом (позикою) НЕФКО обсягом 16 770,00 тис. грн, включаючи зобов'язання щодо погашення основної суми, відсотків, комісій та інших платежів за запозиченням відповідно до проекту рішення Уманської міської ради «Про надання гарантії Уманської міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань УКП «Уманьтеплокомуненерго» за кредитом Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО) для реалізації проекту «DemoUkraineDH – Умань», для УКП «Уманьтеплокомуненерго» на здійснення послуг із виробництва та постачання теплової енергії є **допустимою державною допомогою** для конкуренції, як компенсація обґрунтованих витрат на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, **за умови виконання надавачем наступних зобов'язань:**

1) Затвердити нормативно-правовий або розпорядчий акт, яким зобов'язання щодо надання послуг із виробництва та постачання теплової енергії із виробництва та постачання теплової енергії для споживачів як послуг, що становлять загальний економічний інтерес. У зазначеному акті(ах) необхідно чітко визначити:

- методика розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації;

- механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктом 1 розділу IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що державна підтримка Уманського комунального підприємства «Уманьтеплокомуненерго», **що є суб'єктом природної монополії з надання послуг із транспортування теплової енергії** в місті Умані, у формі місцевої гарантії для забезпечення повного виконання боргових зобов'язань за кредитом з Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО) для реалізації проекту «DemoUkraineDN – Умань» обсягом 10 650,00 тис. гривень, включаючи зобов'язання щодо погашення основної суми, відсотків, комісій та інших платежів за запозиченням відповідно до проекту рішення Уманської міської ради «Про надання гарантії Уманської міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань Уманським комунальним підприємством «Уманьтеплокомуненерго» за кредитом Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО) для реалізації проекту «DemoUkraineDN – Умань» на здійснення послуг із транспортування теплової енергії **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2. Визнати, що державна підтримка Уманського комунального підприємства «Уманьтеплокомуненерго» з надання послуг із виробництва та постачання теплової енергії в місті Умані у формі місцевої гарантії для забезпечення повного виконання боргових зобов'язань за кредитом з Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО) для реалізації проекту «DemoUkraineDN – Умань» обсягом 16 770,00 тис. гривень, включаючи зобов'язання щодо погашення основної суми, відсотків, комісій та інших платежів за запозиченням відповідно до проекту рішення Уманської міської ради «Про надання гарантії Уманської міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань Уманського комунального підприємства «Уманьтеплокомуненерго» за кредитом Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО) для реалізації проекту «DemoUkraineDN – Умань», на здійснення послуг із виробництва та постачання теплової енергії **є допустимою державною допомогою** для конкуренції як компенсація обґрунтованих витрат на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, **за умови виконання надавачем таких зобов'язань:**

2.1. Затвердити нормативно-правовий та/або розпорядчий акт, а саме проект рішення Уманської міської ради «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених в міському бюджеті м. Умань для надання фінансової підтримки на покриття збитків від основної діяльності УВП «Уманьтеплоенерго», який зазначений у пункті 116 цього рішення, яким будуть покладені зобов'язання щодо надання послуг із виробництва та постачання теплової енергії для споживачів як послуг, що становлять загальний економічний інтерес. Вказаним нормативно-правовим та/або розпорядчим актом повинні бути чітко визначені:

- методику розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації;
- механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації.

3. Надавач підтримки зобов'язаний поінформувати Антимонопольний комітет України про внесення змін, передбачених пунктом 2 результативної частини цього рішення протягом 3 місяців з дати офіційного оприлюднення рішення у справі № 500-26.15/48-19-ДД.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ